

Prædiken til 9. søndag efter trinitatis

Luk. 18, 1-8

Herre, gør mit liv til bøn,
tømt for krav og tømt for løn,
fyldt med sandhed, fyldt med ånd.
Fyld med handlekraft min hånd!
Jordens mindste suk og skrig
høres lydt i Himmerig! Amen

Den lille fortælling af Jesus, som udgør prædikenevangeliet i dag, handler om, at vi altid skal bede og ikke blive trætte. Det kan vi sige helt klart, for det er, hvad evangelisten Lukas selv gør – i sin korte indledning til lignelsen, den overskrift og ledetråd vi får til at tune os ind på temaet: *Bliv ved med at bede, giv aldrig op!*

Jeg synes altid, det er godt med sådan en ledetråd og guideline, når det gælder om at skulle høre og forstå - at få noget ud af - en tekst, som nu lignelsen her. Derfor er det også rigtig fint, at evangelisten udtrykkeligt gør opmærksom på, at det er den kristne bøn, det handler om – ikke mindst for det tilfælde, at nogen skulle være i tvivl om det. For i tvivl kan man faktisk godt komme – altså hvis man kun hører fortællingen om enken og dommeren i sig selv, uden videre formidling: så kan man da godt undre sig noget over, hvad den egentlig handler om. I

hvert fald er der jo ikke umiddelbart noget særligt fromt eller kristeligt over lignelsens to personer eller typer: dommeren og enken. De er hver især skildret lidt overdrevent og ikke uden en vis humor, navnlig da den uretfærdige dommer. Ham kan vi godt komme til at smile lidt ad – måske fordi hans brokkende snak med sig selv og helt klare ulyst til at få flere problemer på halsen end højst nødvendigt kan minde en del om nogen eller noget vi kender, sågar måske fra os selv.

Nu er dette ikke det eneste sted i evangelierne, Jesus bruger humor og typisk menneskelige træk til at formidle sit budskab. Humor og smil kan faktisk være udmærkede veje til at forkynde også kristendom og tro. Og her er den netop med til at understrege og forstærke vores ledetråd fra før, selve sigtet med sagen: altså det med at være udholdende i bønner.

Den ugudelige og dybt uretfærdige dommer, der kun følger den fattige enke, fordi hun bliver ved og ved med at rende ham på dørene, er jo naturligvis ikke i sig selv et billede på Gud. Men når vi hører, at selv sådan en type giver efter for en påtrængende enke, ja da kan vi slutte fra det mindre til det større: altså når selv en usympatisk slyngel som han

kan skaffe kvinden hendes ret, hvor meget mere vil da ikke den kærlige Gud høre og handle.

Ifølge vores ledetråd om at bede utrætteligt er det altså enken og hendes eksempel, vi skal tage ved lære af og følge. Og det selvom heller ikke hun er skildret som noget dyds-mønster eller som en særlig from og ydmyg person. Men denne kvin-de har oplevet noget uretfærdigt i sit liv og er nu i dyb nød; som alle enker i datidens samfund er hun sårbar og margi-naliseret, uden en mand til at forsørge og forsvare sig og derfor bliver hun ved at bede.

Ja, hun tigger og trygler, og hun gør det igen og igen, ikke med foldede hænder og himmelvendte øjne, men givetvis med grove tilråb og en stadigt mere pinligt irriterende adfærd over for dommeren. Som altså også til sidst – af angst for at få skrammer og blot fordi han vil være i fred – føjer hende.

Af denne i sig selv lidt groteske historie om en påtrængende enke, som på grund af sin ud- og vedholdenhed og i kraft af sin indstændige bøn til sidst bliver hørt og imødekommet af selv en dorsk og uduelig dommer, ja, da er det, at også vi, ifølge overskriften i dag, skal lære og blive bestyrket i, at vi altid skal bede og ikke blive trætte.

Det er altså – eller burde i hvert fald være – noget grundlæggende elementært menneskeligt og helt naturligt at bede til Gud. Om forfatteren og fortælleren m.m. Anna Sophie Seidelin, som selv skrev rigtig mange bønner – bl.a. to rækker kollektbønner til hele kirke-året, som vi faktisk stadig kan bruge i vores gudstjenester – hedder det, at hun engang blev bedt om at formulere en meget enkel

bøn. På den opfordring råbte hun ud over forsamlingen det ene ord: ”Hjælp!” Dét råb er enkelt, men også elementært – livsnært – i bønnen kan vi give udtryk for vor dybeste nød og inderste behov.

Jeg er bange for, at dette helt elementære og enkle ved bønnen desværre nok er på vej til at blive glemt af mange mennesker i dag; det er noget, der ikke falder os så naturligt længere, måske fordi vi er blevet mere og mere vant til, at vi da skal kunne klare os selv? Det er blevet udtrykt på den måde, at vi nu om dage ikke er gode til at bede til Gud, fordi vi ikke er gode til at bede hinanden om noget. Og det tror jeg faktisk, der er meget om, ikke mindst når vi ser os omkring og sammenligner med for eksempel kristne fra andre lande og kirkelige kulturer.

Det mener jeg i hvert fald selv at have lagt mærke til i mødet med mennesker fra mange forskellige steder i verden. Ikke mindst ved de internationale gudstjenester jeg var med til i min sidste tid som præst Vejle, stødte jeg gang på gang på, hvordan det at bede stadig er særdeles levende og nærværende for mange kristne. Det gjaldt såvel i selve gudstjenesten, hvor der blev bedt med stor inderlighed og frimodighed, som ved kirkekaffen bagefter. Her fortalte mange om deres liv og problemer meget ofte ledsaget af opfordringen: ”Pray for me”, bed for mig! På den måde fastholdes det at bede til Gud som noget stadig levende og nærværende, præcis som vi opfordres til det i overskriften til prædikenevangeliet og på samme måde som også Paulus opmuntrer sin discipel Timotheus til det, i brevlæsningen fra før: Du skal brænde for gaven fra Gud - siger han

her fra sit fængsel – du skal ikke skamme dig over at fortælle om Kristus. Gud vil give dig styrke!

Timotheus og alle vi andre med skal altså (ligesom den uretfærdigt behandlede enke) holde ud og ikke blive trætte. Det skal vi, siger Paulus udtrykkeligt, fordi ”Kristus er kommet”!

Og det sidste er vigtigt, ja det er faktisk alt-afgørende - også for dette med at bede: Kristus er kommet. Gud selv er blevet et menneske, en af os. I Guds Søn, Jesus Kristus, møder vi Gud selv. Han levede, døde og opstod for os; ja Han er der stadig for os hos Gud. I kraft af sine ord og sine handlinger, ja hele sin frelsergerning for os, genskaber Kristus den tabte forbindelse mellem Gud og mennesker: Han knytter os kristne uløselig tæt til Gud, ved selv som Guds Søn at knytte sig uløseligt til det mennesker. Sådan som netop bøn og det at bede er et af de stærkeste tegn på.

Ikke blot opfordrer Kristus os til at bede utrætteligt (som i evangelieteksten her), han har også selv lært os at bede enkelt og elementært: Det har han med sit eget eksempel og ved at lære os Fadervor, som enhver af os har fået med helt fra dåben. ”Guds egen kære søn har sagt os for sin bøn”, sådan skal vi synge om lidt, i en salme der netop handler om det.

Fadervor er ikke bare et fint eksempel på, hvordan vi kan bede. Det er selve den kristne grundbøn, fordi Kristus i den gør sig til et med os. Sammen med ham beder vi til Gud Fader om helt elementære ting: daglige fornødenheder, befrielse fra alt ondt, om at undgå farer og fristelser. Men vi beder også

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

om, at Guds Rige må komme og Guds vilje ske: at altså den virkelighed, som Kristus allerede er kommet til verden med, også må blive og stadig være vores virkelighed.

Kristus er ikke bare et med os, som Guds egen Søn er Han også ét med Gud: den der gør Guds vilje og kommer med Guds Rige. Som knytter os sammen med Gud. Så når vi beder til Gud i f.eks. Fadervor, ja, så beder Guds egen Søn, Jesus Kristus samtidig med og for os. Og så ved vi, at vores bøn bliver hørt af Gud. Hørt af den Gud, der kender os bedre, end vi selv gør, som ved vores inderste behov og længsler, også før vi selv får bedt om dem.

At bede er ikke bare at råbe til en fjern og halvdøv Gud, som kun vil bønføre dem, der råber højst og længst og mindst skamfuldt. Nej, i bønnen mindes vi om og bestyrkes i troen på, at Gud er ganske nær ved os og hører os, uanset hvordan vi har det.

Bøn og det at bede er altså ikke bare noget, der går en vej – fra os til Gud. Nej, bøn er tovejskommunikation, sådan som ikke mindst de led i Fadervor viser os, der handler om Guds vilje og Guds Rige: om alt det som allerede er nær ved og midt iblandt os, i og med Jesus Kristus, Guds Søn og vor Broder. Her minder Han os selv om sin kærlige vilje og sit uendelige Rige, fortæller os, at det allerede er en levende del af vores virkelighed, også og ikke mindst når vi beder.

Så nok hedder overskriften i dag, at vi altid skal bede og aldrig blive trætte – sådan som indledningen til prædikenteksten lyder. Men over den rubrik står også en anden og større overskrift, en ledetråd for ikke blot denne tekst, men for hele evangeliet og for

vores gudstjeneste i den kristne kirke.

Den overskrift nemlig, der med Paulus' ord til Timotheus kort kan formuleres sådan: *Kristus er kommet!*

Kristus er kommet, ja Han er hos og iblandt os. Han lærer os at bede til Gud, og Han beder for og med os:

Det er hans bøn med os,
der byder angsten trods,
som fører os til sæde
i rigets fred og glæde,
så vi os trygt forlader
på hans og vores Fader.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen

Jørgen Germann

Falslev-Assens-Vindblæs

Salmer:

726, 367, 587, 474, 375